Dosarul nr. 2a-863/23 (2-22185080-03-2a-21092023)
Instanţa de fond: Judecătoria Drochia, sediul Central,
Judecător: Vl. Craveţ

DECIZIE
În numele Legii

20 decembrie 2023 municipiul Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi
în componenţă:
preşedintele şedinţei, judecătorul Stela Procopciuc,
judecătorii Natalia Chircu şi Elena Grumeza,
grefier Cristina Svaracevschi,
examinând în şedinţă publică cererea de apel depusă de Grigore Copacinschi împotriva hotărârii judecătoriei Drochia, sediul central din 14 iunie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Grigore Copacinschi către Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului de acces la informaţie,

a constatat:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 16 decembrie 2022 reclamantul Grigore Copacinschi a depus cerere de chemare în judecată către Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenţie în mărim de 3000 lei.
2. În motivarea acţiunii reclamantul a invocat că, la data de 27 aprilie 2021 acţionând în conformitate cu prevederile Legii nr.198 din 11.05.2000 ”Privind accesul la informaţie” s-a adresat Primăriei s.Moara de Piatră, r-l Drochia cu cerere prin care a solicitat eliberarea unor informaţii de interes public. Din considerentul că, Primăria s.Moara de Piatră, r-l Drochia în calitate de furnizor de informaţii în termenii legali nu i s-a furnizat informaţia solicitată a înaintat în instanţa de judecată o acţiune prin care a fost solicitată constatarea faptului limitării dreptului de acces la informaţie şi obligarea furnizorului de informaţii de a elibera răspuns deplin la cererea nr.39 din 27.04.2021.
3. Susţine că, la data de 09 noiembrie 2021 Judecătoria Drochia, sediul Central a admis acţiunea înaintată către Primăria s.Moara de Piatră, r-l Drochia, constatînd din partea furnizorului de informaţie limitarea dreptului de acces la informaţie cu obligarea acestuia să elibereze informaţia solicitată. Din informaţia Inspectoratului de Poliţie Drochia nr.34/33-12902 din 16.09.2022 la data de 06.06.2021 primarul s.Moara de Piatră, r-l Drochia Bejenaru Valentina în calitate de persoană cu funcţie de răspundere a fost recunoscută pe cazul dat vinovată în comiterea contravenţiei prevăzute în art.71 alin.1 CC al RM, cu aplicarea unei pedepse în formă de amendă în mărime de 9 unităţi convenţionale.

4. În circumstanţele date consideră reclamantul că, prin acţiunile contravenţionale a pârâtei în calitate de victimă în procesul contravenţional i s-a pricinuit un prejudiciu moral care poate fi compensat printr-un echivalent bănesc în mărime de 3000 lei, suma respectivă constituind o satisfacţie echitabilă în contextul suferinţelor de ordin psihic şi moral, ori prin încălcarea dreptului de acces la informaţie, necesitatea apărării drepturilor lezate prin intermediul instanţei de judecată şi adresarea către orgenele de drept, i-au fost provocate suferinţe psihice, afectării sufleteşti şi spirituale, exprimate prin frustrări, emoţii negative, stresuri, oboseală, demoralizare şi discurajare.
5. Reclamantul îşi întemeiază acţiunea pe dispoziţiile prevederilor art. art. 19, 1998, 2006, 2036, 2037 CC.

Poziţia instanţei de fond:

6. Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul central din 14 iunie 2023 s-a respins ca fiind neîntemeiată acţiunea civilă înaintată de Grigore Copacinschi.

Solicitarea apelantului:

7. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanţe, la 19 iunie 2023 Grigore Copacinschi a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii şi emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acţiunii.
8. Prin încheierea Colegiului Civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi din 28 septembrie 2023 nu s-a dat curs cererii de apel şi s-a acordat termen apelantului pentru prezentarea cererii de apel motivate.
9. La 17 octombrie 2023 apelantul Grigore Copacinschi a depus cererea de apel motivată prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii şi emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acţiunii.

Argumentele părţilor:

10. În motivarea cererii de apel s-a invocat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată. Suplimentar s-a invocat că, prin hotărârea judecătorească definitivă din 09.11.2021 a fost constatat faptul îngrădirii dreptului de acces la informaţie din partea Primăriei, mai mult că în procesul examinării cauzei s-a constatat că persoana cu funcţie de răspundere din cadrul primăriei a fost atrasă la răspundere contravenţională pe cazul dat şi sancţionată.
11. În cadrul şedinţei instanţei de apel, apelantul Grigore Copacinschi nu s-a prezentat din motive necunoscute instanţei. Procedura de citare legală a fost respectată (f.d.63). Careva cereri privind fixarea unui nou termen de examinare a cauzei nu au parvenit.
12. În atare circumstanţe, Colegiul civil ţinând cont de prevederile art. 379 CPC a dispus examinarea cauzei în lipsa apelantului care a fost înştiinţat în mod legal despre data şi ora examinării cauzei.
13. Reprezentantul intimatului Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia, primarul Valentina Bejenaru a solicitat respingerea cererii de apel ca neîntemeiată.

Aprecierea instanţei de apel:

14. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, examinând materialele dosarului, audiind participanţii la proces Colegiul civil consideră necesar să admită cererea de apel declarată de Grigore Copacinschi din următoarele motive:
15. În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
16. Instanţa de apel constată că judecătoria Drochia, sediul central a pronunţat dispozitivul hotărârii la 14 iunie 2023, iar cererea de apel a fost declarată la 19 iunie 2023, prin urmare în termenul legal de 30 de zile.
17. În conformitate cu art. 385 lit.”c” CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.
18. În conformitate cu art. 386 alin.1) lit. ”d” CPC, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.
19. Raportând dispoziţiile normelor suscitate la circumstanţele cauzei, evaluând soluţia primei instanţe prin prisma raţionalismului pretenţiilor înaintate în raport cu circumstanţele de fapt şi de drept invocate, instanţa de apel consideră că concluzia instanţei de fond este neîntemeiată, din următoarele raţionamente.
20. Articolul 5 alin. 1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.
21. Materialele cauzei atestă că, Grigore Copacinschi a formulat prezenta acţiune în judecată către Primăria s. Mora de Piatră, r-l Drochia prin care a solicitat repararea prejudiciului moral cauzat ca urmare a încălcarii dreptului de acces la informaţie.
22. Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 14 iunie 2023 acţiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.
23. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, Grigore Copacinschi a contestat-o cu apel.
24. În contextul pretenţiilor deduse judecării instanţa de apel reţine că, în conformitate cu art.9 alin.2) lit. f) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.
25. Conform prevederilor art. 19 alin.1), 2), 3) Cod civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Se consideră prejudiciu nepatrimonial

(prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

26. Potrivit prevederilor art. 21 Cod civil drepturile personale nepatrimoniale şi alte valori nemateriale sînt apărate în cazurile şi în modul prevăzut de prezentul cod şi de alte legi, în limita în care folosirea modalităţilor de apărare a drepturilor civile reiese din esenţa dreptului încălcat şi din caracterul consecinţelor acestei încălcări.
27. În sensul normei enunţate, Colegiul Civil reţine că, repararea prejudiciilor reprezintă acea metodă de apărare a drepturilor civile încălcate, care dă posibilitate persoanei drepturile căreia au fost lezate să ceară repararea integrală acestora.
28. Posibilitatea persoanelor fizice de a apela la metoda de reparare a prejudiciilor rezultă din faptul lezării lor în drepturi, metodei de reparare a prejudiciilor îi este atribuit un caracter universal de apărare a drepturilor civile.
29. În aceste circumstanţe Colegiul apelează la dispoziţiile capitolului XXXIII Cod Civil, care stabileşte condiţiile survenirii răspunderii pentru cauzarea de prejudicii, subiecţii care răspund pentru prejudiciile cauzate, precum şi ordinea de repararea a prejudiciului cauzat vieţii şi sănătăţii persoanelor, compensarea pagubei morale.
30. Aici colegiul civil remarcă faptul că, norma de drept comun în materia răspunderii delictuale (obligaţiilor delictuale), ce consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extra contractual, se conţine în art. 1998 Cod Civil, care prevede că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.
31. Astfel, pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia. Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite.
32. Conform prevederilor art. 2036 alin.1) CC, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale

nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

33. Este de menţionat că prejudiciul moral se referă la o lezare adusă drepturilor extrapatrimoniale, neeconomice ale persoanei, provenind din atingerea adusă acelor valori sau atribuite ale individului care îi definesc personalitatea.
34. Prejudiciul moral poate fi definit ca o totalitate de suferinţe fizice şi psihice pe care le suportă persoana în urma acţiunilor ilicite săvîrşite de autorul prejudiciului, respectiv acesta urmează a fi compensat numai atunci cînd a fost cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei vătămate. Or, există un raport direct între natura valorilor lezate şi natura prejudiciului pretins a fi cauzat. Astfel, prejudiciul este de natură morală numai în cazul în care este urmarea încălcării valorilor de aceiaşi natură. Reinterînd , se poate concluziona că prejudiciul moral se compensează doar în cazul în care fapta ilicită care a adus atingere drepturilor patrimoniale a fost culpabilă.
35. Şi aceasta deoarece, reieşind din cadrul legal precitat, Colegiul judiciar conchide că compensaţia prejudiciului moral urmăreşte scopul de a repara de fapt prin echivalent bănesc suferinţele psihice şi fizice cauzate de făptuitor, astfel încât cuantumul acesteia trebuie să fie echitabil şi proporţional suferinţelor cauzate, adjudecarea unei sume ce ar depăşi aceste principii fiind contrară Legii şi constituind o îmbogăţire fără justă cauză.
36. Potrivit prevederilor art. 2037 CC, 1) mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. 2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. 3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.
37. Sub aspectul dat, la determinarea mărimii compensaţiei pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să i-a în consideraţie atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferinţelor psihice sau fizice părţii vătămate, cît şi datele obiective care certifică acest fapt.
38. Or, criteriul care stă la aprecierea compensaţiei prejudiciului moral este criteriul echităţii, care este exprimat prin aceea că indemnizaţia trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirii trebuie stabilit astfel în cât aceasta să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

39. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în cauza Tolstoy Miloslovsky vs Regatul Unit, că despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporţionalitate cu atingerea adusă, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea şi gravitatea atingerii adusă acestora.
40. În acord cu jurisprudenţa CEDO, repararea daunelor morale trebuie să fie înţeleasă într-un sens mai larg, nu atât ca o compensare materială, care fizic nici nu este posibilă, ci ca un complex de măsuri nepatrimoniale şi patrimoniale, al căror scop este acela ca, în funcţie de particularităţile fiecărui caz în parte, să ofere victimei o anumită satisfacţie pentru suferinţele indurate.
41. Din analiza textelor de lege enunţate, Colegiul reţine că nu este susceptibil reparaţiei prejudiciul moral cauzat prin orice delict, ci doar cel care aduce atingere doar drepturilor personale nepatrimoniale, cât şi în cazurile expres stabilite prin lege.
42. Drepturile personale nepatrimoniale sunt drepturi subiective fără conţinut economic, strâns legat de persoana omului. Cu alte cuvinte, drepturile personale nepatrimoniale sunt acele drepturi care sunt lipsite de conţinut economic, nefiind susceptibile de evaluare bănească.
43. Din categoria drepturilor personale nepatrimoniale fac parte drepturile legate de existenţa şi de integritatea fizică şi morală a persoanei (dreptul la viaţă, sănătatei integritate corporală, dreptul la libertate, dreptul la secretul vieţii private, la onoare, la reputaţie, dreptul la informaţie etc.), drepturile referitoare la elementele de identitate ale persoanei (dreptul la nume, dreptul la domiciliu etc.), drepturile privind creaţia intelectuală ca formă de exprimare a personalităţii (dreptul de autor, dreptul de inventator etc.).
44. Astfel, în contextul pretenţiilor înaintate în acţiune Colegiul Civil reţine că, Grigore Copacinschi la 27 aprilie 2021 a înaintat Primăriei s. Moara de Piatră, r-l Drochia cererea nr. 39 prin care a solicitat eliberarea informaţiei.
45. La rândul său, Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia nu a furnizat informaţia solicitată în termen, drept urmare Grigore Copacinschi a înaintat în instanţa de judecată o acţiune civilă prin care a solicitat constatarea îngrădirii dreptului de acces la informaţie şi obligarea furnizorului de informaţii să elibereze informaţia solicitată prin cererea din 27 aprilie 2021.
46. La 09 noiembrie 2021 judecătoria Drochia, sediul Central a admis acţiunea înaintată de Grigore Copacinschi către Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia, constatând din partea furnizorului de informaţie îngrădirea dreptului de acces la informaţie cu obligarea acestuia de a elibera informaţia solicitată.
47. Prin urmare este cert faptul că pârâtul-intimat se face vinovat pentru nefurnizarea informaţiei solicitate de către reclamantul-apelant.
48. Totodată colegiul civil reţine şi un alt caz invocat de către reclamantul-apelant şi anume: la 06 iunie 2022 de către agentul constatator din cadrul IP Drochia a fost întocmit procesul-verbal nr. MAI05573019 prin care primarul s. Moara de Piatră,

r-l. Drochia Valentina Bejenaru a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 71 alin. 1) CCo, cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 9 u.c., echivalentul a 450 lei.

49. În contextul celor menţionate, Colegiul civil reţine ca fiind confirmată fapta ilegală săvârşită de către pârâtul/intimat Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia în persoana primarului, în coraport cu reclamantul/apelant Grigore Copacinschi în conformitate cu art. 71 alin. 1) CCo.
50. Potrivit art. 45 CCo RM, (1) dacă prin contravenţie a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-şi valorifice pretenţiile civile în procedură civilă, (2) Soluţionînd cauza contravenţională, autoritatea competentă este în drept, la cererea victimei, să dispună repararea prejudiciului cauzat prin contravenţie în cazul în care nu există divergenţe asupra întinderii lui.
51. Conform art. 387 Cod contravenţional, victima (1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenţie, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale. (2) Victima îşi realizează drepturile şi îşi execută obligaţiile personal ori prin reprezentanţi, în condiţiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de iresponsabilitate, drepturile ei sînt realizate de reprezentanţii săi legali în modul stabilit de prezentul cod.(3) Victima are dreptul: a) la înregistrarea neîntîrziată a cererii sale în modul stabilit, la soluţionarea cererii de către agentul constatator, la informare privitor la decizia adoptată; b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretenţiilor sale; c) să-şi retragă cererea în cazurile prevăzute de lege; d) să atace decizia autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională; e) să fie asistată în procesul contravenţional de un apărător ales; e[1]) să ia cunoştinţă de toate procesele-verbale ale acţiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecţiilor sale în procesul-verbal; e[2]) să ia cunoştinţă de materialele dosarului contravenţional după încheierea acţiunilor agentului constatator întreprinse în vederea constatării faptei contravenţionale şi după remiterea dosarului spre examinare şi să noteze orice informaţii din dosar; f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenţie, deciziile luate şi hotărîrile adoptate în cauza respectivă; g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale decît cele indicate la lit.e[2]), cu respectarea regimului informaţiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informaţiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăţi stabilite de către Guvern, care nu va depăşi cheltuielile suportate de către agentul constatator sau de către instanţa de judecată pentru eliberarea acestora. (4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declaraţii calomnioase. (5) Victima este obligată: a) să se prezinte la citarea autorităţii competentă, să dea explicaţii la solicitarea acesteia; b) să prezinte, la cererea autorităţii competentă, documente şi alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă; c) să accepte, la

cererea autorităţii competentă, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic; d) să se supună dispoziţiilor legitime ale reprezentantului autorităţii competentă sau ale preşedintelui şedinţei de judecată. (6) Victima are şi alte drepturi şi obligaţii prevăzute de prezentul cod.

52. Raportând normele de drept citate la speţă, Colegiul civil reţine că la caz se constată cu certitudine faptul că, pârâtul/intimat Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia a acţionat în mod ilicit faţă de reclamantul/apelant Grigore Copacinschi, cauzându-i prin acţiunile sale un prejudiciu moral, acesta fiind pasibil de răspunderea de daune menţionate la art. 2036 şi 2037 Cod civil (este o faptă cu caracter ilicit, este cauzat un prejudiciu altei persoane şi între fapta ilicită săvârşită şi prejudiciu respectiv este un raport direct de cauzalitate).
53. În această ordine de idei, instanţa de apel constată prezenţa unui proces-verbal cu privire la contravenţie în cauză prin care se sonfirmă vinovăţia primarului s. Moara de Piatră, r-l Drochia în comiterea contravenţiei prevăzute de art.71 alin.1) Cod contravenţional, fapt ce permite apelantului Grigore Copacinschi de a pretinde la recuperarea prejudiciului moral, ţinând cont de consecinţele negative suferite pe plan psihologic, importanţa valorilor morale lezate, măsura în care au fost vătămate aceste valori.
54. Or, prejudiciul moral se compensează atunci când a fost cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei vătămate. Rezultă că există un raport direct între natura valorilor lezate şi natura prejudiciului. Astfel, prejudiciul este moral numai dacă este urmarea încălcării unor valori de aceeaşi natură.
55. Referitor la concuziile instanţei de fond precum că, reclamantul şi-a întemeiat pretenţiile în baza cererii nr.39 din 27.04.2021 adresată Primăriei s. Moara de Piatră, r-l Drochia privind accesul la informaţie, însă potrivit procesului verbal cu privire la contravenţie din 06.06.2021, Valentina Bejenaru a fost sancţionată pentru faptul că a expediat un răspuns cu nr. 59 lui Grigore Copacinschi la cererea din 13.07.2021, Colegiul civil reţine următoarele.
56. Reclamantul-apelant atât prin acţiunea înaintată cât şi prin înscrisurile prezentate a invocat două situaţii ce ţin de încălcarea de către Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia a dreptului de acces la informaţie: prima situaţie ceea ce ţinde de nefurnizarea informaţiei solicitate prin cererea din 27.04.2021, litigiu soldat cu o hotărâre judecătorească definitivă şi irevocabilă şi al doilea caz ce ţine de nefurnizarea informaţiei solicitate prin cererea din 13.07.2021, soldată cu atragerea la răspundere contravenţională a primarului S.Moara de Piatră, Valentina Bejenari.
57. Conform art. 123 alin. (2), (4) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept comun sau în instanţă specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleaşi persoane.

Faptele care, conform legii, sunt prezumate a fi stabilite nu trebuie dovedite de persoana în a cărei favoare se prezumă. Prezumarea faptelor poate fi contestată, conform regulilor generale de probaţiune, de persoana interesată dacă legea nu dispune altfel.

58. Reitertând norma de drept citată supra, Colegiul civil reţine că odată ce prin hotărârea din 09 noiembrie 2021 a judecătoriei Drochia, sediul central a fost admisă acţiunea înaintată de Grigore Copacinschi către Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia fiind constatată din partea furnizorului de informaţie îngrădirea dreptului de acces la informaţie, apelantul este în drept în baza hotărârii menţionate să pretindă la încasarea prejudiciului moral de la intimat în conformitate cu prevederile normelor legale.
59. Astfel, raportând cadrul legal citat mai sus la circumstanţele speţei Colegiul conchide, că în situaţia descrisă la caz se întrunesc temeiurile legale de încasare a prejudiciului moral.
60. În ceea ce priveşte cuntumul la stabilirea prejudiciului moral, instanţa se va baza pe principiile compensării rezonabile şi echitabile a prejudiciului moral prevăzute şi de prevederile art. 41 al CEDO.
61. La caz, reclamantul-apelant Grigore Copacinschi solicită încasarea prejudiciului moral în mărime de 3000 lei, aici Colegiul Civil consideră suma de 3000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, nu este în concordanţă cu gradul suferinţelor de ordin moral al apelantului, şi ţinând cont de natura dreptului lezat, de caracterul şi gravitatea suferinţelor suportate, de statutul persoanei, instanţa de apel ajunge la concluzia de a încasa de la Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia în beneficiul lui Grigore Copacinschi cu titlu de prejudiciu moral suma de 100 lei, care este echitabilă suferinţelor psihice suportate de către apelant şi care nu vine în contradicţie cu prevederile art. 41 CEDO, din care rezultă că suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă şi să nu tindă la o îmbogăţire fără just temei.
62. Tot aici se reţine că, suma încasată cu titlu de prejudiciu moral, este în concordanţă cu consecinţele suferite pe plan psihic de către apelantul Grigore Copacinschi, generate de retrăiri pentru efectele ulterioare, de gravitatea şi caracterul acestora, precum şi de sentimentul de afectare a personalităţii sale morale.
63. Ca urmare a celor expuse mai sus, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a admite cererea de apel declarată de Grigore Copacinschi, a casa integral hotărârea judecătoriei Drochia, sediul central din 14 iunie 2023 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere în parte a acţiunii înaintate de Grigore Copacinschi.
64. În temeiul art. 385 lit. „c” CPC al RM, Colegiul civil

decide:

Admite cererea de apel formulată de Grigore Copacinschi;

Casează integral hotărârea judecătoriei Drochia, sediul central din 14 iunie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri:

Admite în parte cererea de chemare în judecată înaintată de Grigore Copacinschi către Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului de acces la informaţie;

Încasează de la Primăria s. Moara de Piatră, r-l Drochia în beneficiul lui Grigore Copacinschi prejudiciul moral în cuantum de 100 (una sută) lei.

În rest acţiunea civilă se respinge.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul **Stela Procopciuc**

Judecătorii: **Natalia Chircu** **Elena Grumeza**